

Környezetóvó gazdaságösztönzés

Amit a zöldítési és újraosztott támogatásokról tudni érdemes

• Miközben egyes mezőgazdasági támogatásokat csupán azért megkaphatnak a gazdák, mert megművelik területeiket, addig más juttatások esetében szigorú előírásoknak kell eleget tenniük. Az újraosztott támogatás az előbbi, a zöldítési támogatás pedig az utóbbi csoporthoz tartozik. Folytatjuk a Mezőgazdasági Intervenciós és Kifizetési Ügynökség (APIA) által igényelhető támogatási formák ismertetését.

KÖMÉNY KAMILLA

Egy hónappal korábban a mezőgazdasági támogatások legáltalánosabb formáját, az egységes területalapú támogatást (SAPS) mutattuk be, ez alkalommal pedig arról a két juttatási formáról tudhatunk meg többet, amelyek az új közös agrárpolitika által 2015-től váltak külön a SAPS-tól. Az újraosztott, valamint a zöldítési támogatást – épp emiatt – mindössze három éve igényelhetik külön a növénytermesztő gazdák.

A közepes gazdaságokat ösztönzi

Az alaptámogatás mellett pluszjuttatások is kaphatók bizonyos

Hazai gazdálkodás vagy külföldi munka? A kérdés eldöntésében segíthetnek a mezőgazdasági támogatások

FOTÓ: VERES NÁNDOR

általános kritériumok (a gazda kora, a gazdaság mérete) és a vállalt kötelezettségek által. Az újraosztott támogatást például a gazdaság mérete alapján kapják meg a kérelmezők – tájékoztatott Haschi András. A Hargita megyei APIA vezetője ugyanakkor megjegyezte, az Európai Unió különböző mértékben segíti a gazdákat, főként azoknak nyújt támogatást, akik ezen pluszpénz alapján dönthetik el, hogy folytatják-e a gazdálkodást vagy eladják, esetleg megműveletlenül hagyják

földjeiket, netán elmennek külföldre. Azok esetében, akik legtöbb öt hektáron gazdálkodnak, az újraosztott támogatás értéke öt euró hektáronként, míg az 5–30 hektár területen gazdálkodók már közel 50 eurót kapnak hektáronként. Ugyanakkor a több mint 30 hektárt megművelők is csak harminc hektárra kapják a juttatást. Tehát a cél a közepes gazdaságok támogatása, amelyek már fenntarthatnak egy családot, de a támogatás nélkül nem tudnának jövedelmezők lenni – részletezte a szakember. Hozzátette, ezért a pénzért tulajdonképpen semmi pluszkövetelménynek nem kell eleget tenni, ez a különböző méretű parcellák megműveléséért jár.

Fontos az élővilág védelme

Vannak juttatási formák, amelyeket különböző környezetvédelmi szabályok teljesítésével kaphatnak meg a gazdák. Ezen belül pedig olyan esetek is vannak, amikor a gazdának nincs lehetősége eldönteni, hogy akarja-e teljesíteni ezeket a feltételeket vagy sem, mivel egy bizonyos gazdaságméret fölött kötelező jellegűek – mutatott rá az intézményvezető. Ezeknek a szabályoknak az a céljuk, hogy bizonyos védelmet nyújtsanak az élővilágnak. Ha például a szántóföldi termesztés aszfaltútig tartana, a gépek gyakori munkavégzésekor a vadon élő állatoknak nem lenne hova ideiglenesen elbújniuk. Ezért fontos

a szántóföldeknél olyan területek megléte, amelyek nem állnak állandó gépi művelés alatt, tehát az úgynevezett zöldítési felületek – ez lehet másodvetés, ugyanakkor vízelvezető árok, fasor és felhagyott gyepek terület is. Amiatt, hogy ezen területek kialakítására kötelezik a gazdákat, biztosítanak számukra egy pluszjuttatást, azaz a zöldítési támogatást, amely voltaképpen a kiesett jövedelem pótlása. Ezeknek a feltételeknek a teljesítése Hargita megyében például csak néhány, ki-

két növénykultúrát, harminc hektár fölött pedig hármat kell természetnie – ilyen helyzetben elsősorban a társulások vannak. Amikor csak gyepterülete van a támogatás igénylőjének, akkor a vállalt területméretet kell fenntartani – ez a helyzet többnyire a közbirtokosságokat érinti.

Boldogulást jelentő juttatások

A mezőgazdasági támogatások nagyon fontosak azoknak a közbirtokosságoknak is, amelyek kevés bevételi forrással rendelkeznek. A Vacsárcsi Közbirtokosságnak 265 hektár erdője és 280 hektár legelője van, így elnökét, Szócs Lászlót arról kérdeztük, hogy élnek-e az APIA-s támogatásokkal. Mint elmondta, nem mulasztják el a különböző támogatási formák igénylését, ugyanis nagy segítséget jelentenek számukra, annál is inkább, mert kisméretű közbirtokosságról lévén szó kevés más jövedelmük van. A juttatások nélkül talán nem is tudnák fenntartani magukat – vallotta be Szócs László. Azt is megjegyezte, hogy a kapott támogatásból nemcsak a tagságnak adnak éves járulékot, hanem rendszerint fejlesztéseket is eszközölnek – korábban például tejbegyűjtő központot, kis gyümölcsfeldolgozót és ravatalozót létesítettek, mindezek mellett pedig különböző helyi események finanszírozásában is részt vállalnak a támogatási pénzek révén.

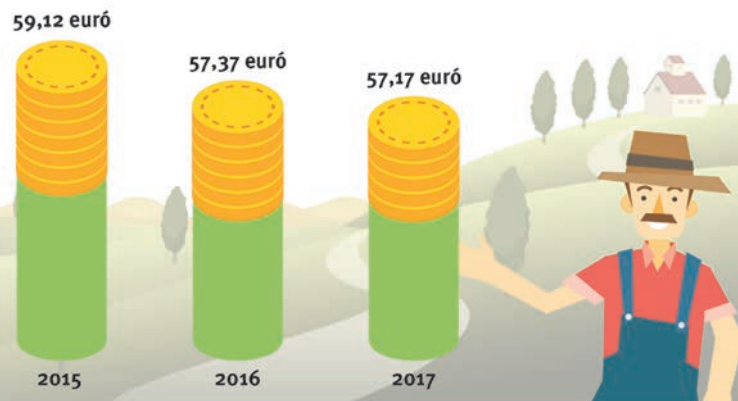
Van olyan kis közbirtokosság, amely a mezőgazdasági támogatások nélkül talán nem is tudná fenntartani magát

zárólag szántóföldi növénytermesztésre szakosodott társulás esetében jelent gondot – avatott be Haschi András.

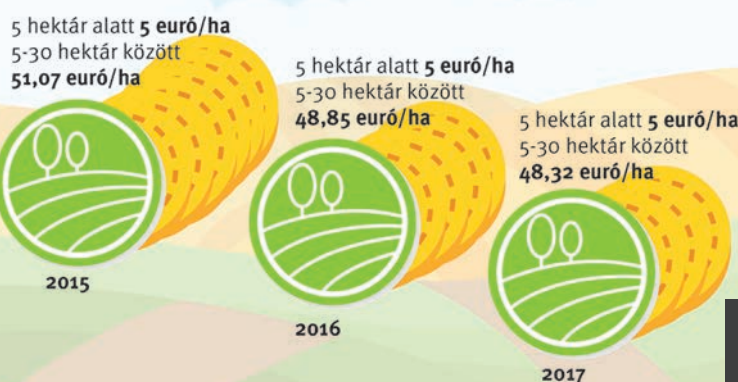
Kötelező természetvédelmi előírások

A több mint 15 hektár szántóterületet fenntartó gazdáknak kötelező a területeik legalább 5 százalékán másodvetést alkalmazni, amit a vetéstől számítva két hónapig meg is kell tartaniuk. Ha egy gazdaságban az összterület 75 százaléka gyepterület, nem kötelező a másodvetés. Ha csupán szántóterülete van a gazdának, 10 és 30 hektár között legalább

ZÖLDÍTÉSI TÁMOGATÁS ÉRTÉKÉNEK VÁLTOZÁSA

ÚJRAOSZTOTT TÁMOGATÁS ÉRTÉKÉNEK ALAKULÁSA

◀ INFOGRAFIKA: TÓTH SZILÁRD